

LILLA NACKA AB
mika.nystrom@lillanacka.se

2023-05-10

1 (18)

Dnr. SI 2023:1489

Beslut

efter regelbunden kvalitetsgranskning vid Lilla
Nacka Skola i Nacka kommun

Inledning

Skolinspektionen har med stöd i 26 kap. 19-20 §§ skollagen (2010:800) genomfört en kvalitetsgranskning på Lilla Nacka Skola avseende verksamhetens kvalitet i förhållande till mål och andra riktlinjer. Kvalitetsgranskning ska belysa hur väl skolorna klarar sitt uppdrag att ge varje elev förutsättningar att nå de nationella målen. Målen och riktlinjerna framgår framför allt av den läroplan och de kursplaner eller motsvarande styrdokument som gäller för utbildningen.

Läsanvisning

Skolinspektionen bedömer skolans arbetssätt inom fyra områden. Inom varje område bedöms om skolan uppfyller Skolinspektionens kvalitetskriterier i hög utsträckning, i flera delar eller i låg utsträckning. Om en skola bedöms uppfylla kvalitetskriterierna i låg utsträckning eller i flera delar anger Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas och visar på vilka punkter. En skriftlig redovisning av åtgärder begärs också av skolan. Om en skola bedöms uppfylla kriterierna i hög utsträckning begär inte Skolinspektionen någon redovisning men kan ge framåtsyftande kommentarer i beslutet.

Beslut:

Skolinspektionen bedömer att kvalitetskriterierna uppfylls vid Lilla Nacka Skola i följande utsträckning:

Rektors ledarskap

Rektorn leder och styr i flera delar skolans utveckling, men utvecklingsområden finns.

Ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Att rektorn förtydligar skolans systematiska kvalitetsarbete och involverar medarbetarna i det, samt fördjupar resultatanalyserna.

Undervisning

Undervisningen främjar i hög utsträckning elevernas möjligheter att nå läroplanens mål avseende kunskaper och värden.

Trygghet och studiero

Skolan arbetar i hög utsträckning så att utbildningen präglas av trygghet och studiero så att eleverna kan ägna sig åt skolarbete.

Bedömning och betygssättning

Förutsättningar för att säkerställa likvärdigheten i omdömen och betyg ges i hög utsträckning.

Huvudmannens styrning och stöd

Huvudmannen stödjer i hög utsträckning skolenhetens arbete med att ge eleverna en god och likvärdig utbildning.

Uppföljning

Huvudmannen ska senast den 19 februari 2024 redovisa till Skolinspektionen vilka förbättringsåtgärder som vidtagits utifrån det identifierade utvecklingsområdet.

Redovisningen skickas via e-post, till skolinspektionen@skolinspektionen.se, eller per post till, Skolinspektionen, Box 23069 104 35 Stockholm. Hänvisa till Skolinspektionens diarienummer för granskningen (SI 2023:1489) i de handlingar som sänds in.

Skolinspektionens bedömning

Rektors ledarskap

Författningsstöd

1 kap. 5 §, 2 kap. 9-10 och 34 §§, 4 kap. 4-7 §§ skollagen

Lgr22, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, En likvärdig utbildning, Skolans uppdrag, Varje skolas utveckling, 2.1 Normer och värden, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande, 2.6 Skolan och omvärlden, 2.8 Rektorns ansvar

Skolinspektionen bedömer följande: Rektorn på Lilla Nacka Skola leder och styr i flera delar skolans utveckling.

Den sammanfattande motiveringen till bedömningen är att rektorn leder och organiserar det pedagogiska arbetet så att lärarna ges goda förutsättningar för kollegialt lärande och samverkan i syfte att förbättra undervisningen. Rektorn leder och styr till viss del ett jämställdhetsarbete som säkerställer att alla elever ges samma förutsättningar oberoende av könstillhörighet. Däremot saknar skolan ett strategiskt jämställd-

hetsarbete som ger avtryck i verksamheten. Vidare motiveras bedömningen av att rektorn skapar en god grund för utvecklingen av undervisningen genom att tillsammans med elever, lärare och annan personal följa upp undervisningen och värdegrundsarbetet genom ett formativt arbetssätt. Rektorn följer upp och till viss del analyserar skolans resultat avseende kunskaper och trygghet. Utifrån analysen fattar rektorn beslut om utvecklingsåtgärder och om hur resurser ska fördelas för att bäst möta de behov som finns på skolan.

Rektorn leder och organiserar lärarnas arbete för att utveckla undervisningens kvalitet

Granskningen visar att rektorn leder och organiserar det pedagogiska arbetet samt ger lärarna förutsättningar till kollegialt samarbete. Av granskningen framgår att det på skolan finns goda möjligheter för lärarna att samverka kring pedagogiska frågor. På skolan finns en välkänd mötesstruktur där personalen regelbundet möts, bland annat i arbetslagsmöten, och lärare träffas varje dag för avstämningar och planering. Rektorn har också avsatt tid för lärarna och specialpedagogen att mötas för att gå igenom resultat av Skolverkets bedömningsstöd och att utarbeta extra anpassningar och särskilt stöd. Rektorn har utifrån behov i verksamheten av att bibehålla och utveckla en likvärdig undervisning, med det formativa arbetssättet som utgångspunkt, infört extra mötestid i syfte att öka förutsättningar för ett kollegialt lärande genom att lärare tillsammans pratar om undervisning och arbetssätt.

Vidare visar granskningen att skolans arbets- och förhållningssätt överlag är tydliga och tillämpas av lärarna. Nyanställda informeras redan vid rekrytering om vad som gäller på skolan och rektorn följer upp med personalen att det tillämpas, bland annat genom att rektorn och personal arbetar nära varandra och har insyn i varandras arbete och arbetssätt. Om någon personal exempelvis inte arbetar fullt ut med det formativa förhållningssättet kommer det rektorn till kännedom och samtal förs med berörda parter. I intervjuer framkommer att skolans arbets- och förhållningssätt inte finns tydligt dokumenterat utan är till stor del personbundet och något man lär av varandra. Rektorn framhåller att det formativa förhållningssättet genomsyrar verksamheten och att de arbetar regelbundet för att alla ska förstå vad det innebär, bland annat med utbildningsdagar inom ämnet.

Av granskningen framgår vidare att alla nya lärare och lärare utan lärarlegitimation får stöd av rektorn i undervisningen samt i arbetet med bedömning och betygssättning. Bland annat har lärare som är nya i yrket fått hjälp av rektorn att tolka begrepp och värdeord som finns med i läroplanen.

Skolan saknar ett strategiskt jämställdhetsarbete

Granskningen visar att rektorn inte aktivt leder ett strategiskt jämställdhetsarbete som säkerställer att alla elever ges samma förutsättningar oberoende av könstillhörighet. Av granskningen framgår visserligen att flera lärare belyser en del jämställdhetsfrågor genom sin undervisning, men i intervju med lärare framkommer att rektorn inte särskilt efterfrågar eller följer upp hur det arbetet tar sig uttryck. Elever berättar i intervju att lärarna har pratat med dem om vad jämställdhet är för något och att de upplever att flickor och pojkar behandlas lika på skolan. Rektorn jämför både kunskaps- och trygghetsresultat uppdelat på flickor och pojkar. I den senaste enkäten från Skolinspektionen har rektorn uppmärksammat att pojkar upplever att de har mindre inflytande på undervisningen än flickor. Detta har medfört att vissa lärare har frågat eleverna om deras synpunkter i frågan. Rektorn har även sett att flickor i en viss årskurs upplever att alla flickor inte är snälla mot varandra vilket också åtgärdats. Granskningen visar att personal och elever är involverade i att arbeta fram likabehandlingsplanen där jämställdhetsfrågor till viss del ingår. Av samtliga intervjuer framgår dock att det saknas ett strategiskt jämställdhetsarbete på skolan. Den rådande synen bland lärare, elevhälsa och rektorn är att alla elever behandlas som individer och att det därmed inte görs skillnad på skolans elever utifrån deras könstillhörighet. Av granskningen framgår att personal och rektorn förutsätter att undervisningen och bemötandet av elever i skolmiljön är jämställd, men att det inte görs någon uppföljning av om det verkligen är så.

Rektorn genomför regelbundna uppföljningar och analyserar till viss del skolans verksamhet, samt sätter in åtgärder

Granskningen visar att rektorn kontinuerligt följer upp skolans resultat och därigenom har en god nulägesbild. Exempelvis följs elevernas kunskapsresultat, med hjälp av Skolverkets bedömningsstöd för årskurs 1-3, samt screeningar och tester för årskurs 4-6, upp av rektorn tillsammans med specialpedagog och lärare. Resultat från nationella prov följs också upp. Rektorn arbetar själv som lärare i verksamheten och har god kännedom och insyn i hur undervisningen bedrivs. Specialpedagogen och skolpsykologen deltar även de i verksamheten och gör bland annat observationer, vilket utgör en del av underlaget för nulägesbilden i alla klasser avseende undervisnings kvalitet. I lärarintervjun framkommer att lärarna tittar på hur många elever som har uppnått målen, hur eleverna ligger till och skillnader i resultat mellan flickor och pojkar. I övrigt har måndagsmötena (klassråd) fasta punkter där elever och lärare följer upp trygghet, socialt klimat, samt undervisningens innehåll och utformning. Lärare skriver ner synpunkter och rektorn tar del av underlaget och åtgärder genomförs och följs upp utifrån det som framkommit. Uppföljningar av resultat, både kunskaps- och trygghetsresultat

genomförs regelbundet under och i slutet av terminen. Dock finns inga fastställda dagar för detta utan rektorn ser till att lärarna genomför Skolverkets bedömningsstöd och nationella prov och följer upp resultaten i samband med detta.

Av granskningen framkommer att rektorn till viss del analyserar resultaten, men lärarna deltar inte i tillräcklig utsträckning i analysarbetet. Vid läsårets slut arbetar rektorn med skolans kvalitetsrapport där analys av resultat ingår. Som en del i arbetet får lärarna möjlighet att komma med synpunkter på slutsatser av rektorns analys, men lärarna gör ingen egen gemensam eller övergripande analys av skolans resultat. Även om rektorn inom det systematiska kvalitetsarbetet i viss mån analyserar resultaten, saknas en djupare analys som kan förklara bakomliggande orsaker till resultaten.

Av granskningen framgår vidare att rektorn vidtar åtgärder för att förbättra verksamheten och fördelar resurser. Utifrån ovan nämnda underlag och analys fattar rektorn beslut om specifika insatser på individ- och gruppnivå, samt förändringar i undervisningen och fördelning av resurser. I samtliga intervjuer framgår att skollädaingen har god kännedom om verksamhetens behov och att det är korta beslutsvägar. Visserligen genomför rektorn ett kvalitetsarbete som inkluderar uppföljning, analys och utvecklingsåtgärder, men det framgår även av granskningen att det arbetet inte är tydligt för personalen och att de inte känner till systematiken i skolans kvalitetsarbete.

Identifierat utvecklingsområde

I syfte att ytterligare höja verksamhetens kvalitet inom området bedömer Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Att rektorn förtydligar skolans systematiska kvalitetsarbete och involverar medarbetarna i det, samt fördjupar resultatanalyserna.

Av granskningen framkommer att det inom organisationen finns en osäkerhet kring hur det systematiska kvalitetsarbetet ska genomföras samt hur mötesstrukturen för kvalitetsarbetet är upplagd. Granskningen visar vidare att rektorn följer upp och analyserar resultat, men saknar en djupare analys som kan förklara bakomliggande orsaker till resultaten.

Skolinspektionen rekommenderar därför att rektorn arbetar med det systematiska kvalitetsarbetet på sådant sätt att personalen får god kännedom om och möjlighet att medverka i de olika delarna av kvalitetsarbetet, framförallt uppföljning och analys av olika resultat. Organisationen för kvalitetsarbetet behöver bli tydlig med när, var och vem som ansvarar för de olika delarna, och vad som ska ingå. Rektorn rekommenderas att tillsammans med personalen analysera skolans resultat, positiva såväl som nega-

tiva, på grupp- och skolnivå, för att förstå bakomliggande orsaker och göra utvecklingsåtgärderna mer träffsäkra. En del av analysarbetet kan med fördel inkludera bakomliggande förklaringar till skillnader mellan flickor och pojkars resultat. Andra utgångspunkter kan vara att följa upp undervisningens innehåll och arbetsformer, och att även i det inkludera ett jämställdhetsperspektiv.

Undervisning

Författningsstöd

1 kap. 4 §, 3 kap. 2 och 5 §§, 4 kap. 9 § skollagen

5 kap. 2 § skolförordningen

Lgr22, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, En likvärdig utbildning, Rättigheter och skyldigheter, 2.1 Normer och värden, 2.2 Kunskaper, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande, 2.6 Skolan och omvärlden, 5 Kursplaner

Skolinspektionens bedömer följande: Undervisningen främjar i hög utsträckning elevernas möjligheter att nå läroplanens mål avseende kunskaper och värden.

Den sammanfattande motiveringen till bedömningen är att undervisningen präglas av variation och ett aktivt lärarstöd. Undervisningen är strukturerad, intresseväckande och det finns tydliga inslag som stärker elevernas självförtroende och motivation att lära. Motiveringen bygger också på att lärarna genomgående har höga förväntningar på eleverna och anpassar undervisningens innehåll för att stimulera och utmana alla elever. Vidare ges elever möjlighet till att reflektera över sitt eget lärande och deltar i planering och utvärdering av undervisningen.

Eleverna får en varierad och strukturerad undervisning

Granskningen visar att undervisningen är varierande och stimulerande för eleverna och innehåller ett aktivt lärarstöd. Av utredningen framkommer att lärarna arbetar med olika arbetsformer i undervisningen, exempelvis består lektioner av lärarledda gemensamma genomgångar, samt att eleverna arbetar varierat enskilt, parvis och i mindre grupper kring uppgifter. Vid genomgångar använder lärare digitala hjälpmedel såsom korta förklarande filmer, visar exempel på färdiga produkter som eleverna ska skapa eller att texten som läraren läser projiceras på väggen för elever att följa med i. Eleverna arbetar både med digitala verktyg och i böcker. Från och med årskurs 3 har eleverna egna bärbara datorer och i de lägre åldrarna har eleverna tillgång till datorer. Av lektionsbesök framgår att eleverna kan välja att arbeta med digitala arbetsuppgifter såväl som uppgifter som finns i läroböcker. Under lektionsbesöken arbetar eleverna, med några få undantag, aktivt under hela lektionen med uppgifter som läraren gett. Lärarna utgör ett aktivt stöd för eleverna under lektionerna genom att röra sig runt i

lokalerna och hjälpa eleverna att utveckla sina tankar genom att ställa följdfrågor samt säkerställer att eleverna vet vad de ska göra när de arbetar i grupp eller enskilt. Lärarna använder olika metoder för att handleda och stödja elevernas läroprocesser där eleverna bjuds in att delta i processen. Under ett av lektionsbesöken vill en elev ha hjälp med vad hen ska skriva i sin text, läraren tar hjälp av kamraterna bredvid för att få uppslag till det som eleven ska skriva. Med hjälp av kamraternas idéer kommer eleven vidare i sitt arbete.

Vidare visar granskningen att lektionerna följer en struktur med ett logiskt flöde och att syftet med olika arbetsområden tydliggörs för eleverna. Under lektionsbesöken följer arbetspassen en tydlig struktur där läraren informerar om hur lektionerna är planerade och vilka arbetsuppgifter som ska genomföras. I detta sammanhang vill Skolinspektionen rekommendera skolan att analysera om ett tydligt sammanfattande avslut på lektioner kan vara gynnsamt att tillämpa i större utsträckning. I intervju med lärarna framkommer att lärarna i vissa fall går igenom med eleverna vad som står beskrivet i både kursplaner och läroplanen så att eleverna förstår vad och varför de ska lära sig. Lärarna framhåller vikten av att syftet går igenom muntligt och finns nedskrivet för eleverna då det kan förekomma frågor om varför eleverna ska lära sig vissa saker. I intervjuer med elever framkommer att eleverna är medvetna om syftet med lektionen och arbetsområdet, eftersom läraren skriver upp det på tavlan eller att de tillsammans går igenom vad som står i läroplanen om syftet med ett arbetsområde.

Undervisningen motiverar och utmanar eleverna utifrån varje enskild individs behov och förutsättningar

Granskningen visar att undervisningen har tydliga inslag som stärker elevernas självförtroende och motivation att lära och att lärarna genomgående har höga förväntningar på eleverna. Lärarna stimulerar eleverna genom att ge positiv förstärkning där lärarna bekräftar och utmanar eleverna i den dialog som förs i undervisningen. Av lektionsbesök framgår att undervisningen genomsyras av att lärarna har en tro på att eleverna vill lära sig och ett bemötande som stärker elevernas självförtroende. Det förekommer kontinuerligt inslag i undervisningen där eleverna får berätta för varandra hur de har tänkt kring en uppgift. Verksamheten är utformad så att eleverna arbetar på olika platser i lokalerna, i olika lärmiljöer, vilket i sig tyder på höga förväntningar att eleverna genomför de arbetsuppgifter som ska göras och att par- och grupparbeten fungerar väl. I vissa fall får eleverna själva bestämma arbetskamrat, annars är det läraren som styr detta. Under lektionsbesöken förekommer båda sätten att dela in eleverna och eleverna accepterar arbetssättet och är väl insatta i det. Lärarna beskriver vidare att de använder olika sätt att öka elevernas motivation, så som exempelvis att ta tillvara elevernas intressen och att visa

respektive elev på dennes personliga utveckling över tid. Lärarna uppger vidare att eleverna stimuleras när de känner sig delaktiga och att alla elever inte tycker att allt är roligt, men skolan kan erbjuda olika sorters uppgifter, till exempel digitala. Eleverna berättar i intervju att lärarna ser till att göra undervisningen rolig för eleverna.

Av granskningen framkommer att lärarna anpassar undervisningens innehåll och arbetssätt till elevernas behov och förutsättningar. I lärarintervjun framkommer att arbetssättet med timplanelös undervisning skapar flexibilitet för att individanpassa undervisningen. Det görs genom bland annat mer tid till individuella genomgångar och att eleverna kan fortsätta att arbeta inom ämnet en längre tid för att slutföra en uppgift, dvs ämneslektionen tar inte slut. Lärare beskriver som exempel på anpassning att lägga genomgångar och nya moment på förmiddagen för att underlätta för elever som kan ha svårt med koncentrationen på eftermiddagen. Vidare visar granskningen att elevhälsan stödjer lärarna i att anpassa undervisningen både för elever som är i behov av stöd och de elever som har behov av extra utmaningar i undervisningen. I intervjuer ger elever och lärare exempel på att elever arbetar med olika material och läromedel utifrån elevernas förutsättningar på olika nivåer. I elevintervjun framgår att eleverna när de är klara får extrauppgifter. Eleverna kan fördjupa sig i någon av de uppgifter som de arbetar med eller arbeta vidare med sin egen planering.

Eleverna deltar i planering av undervisningen och ges möjlighet att reflektera kring sitt lärande

Granskningen visar att eleverna är delaktiga i att planera och utvärdera undervisningen. I Skolinspektionens senaste enkät för Lilla Nacka värderar elever delaktighet högre än genomsnittet för samtliga medverkande skolor¹. Verksamheten präglas av ett formativt förhållningssätt vilket skolledarna beskriver som att se och bedöma undervisningen under tiden, se varje individ, lyssna och hitta olika vägar för att komma så långt som möjligt. Elever och lärare diskuterar löpande hur undervisningen fungerar och hur de vill arbeta vidare. Detta pågår i verksamheten och är inte alltid ett särskilt tillfälle för utvärdering. Eleverna har dock svårt att besvara hur de påverkar undervisningen men under lektionsbesöken uppfattas minst två tillfällen då elevers inflytande direkt påverkade undervisningen. Vid ett tillfälle ändras dagens schema utifrån elevernas önskemål om att fortsätta arbeta med en viss uppgift. Vid ett annat tillfälle återkopplar läraren till eleverna att de arbetar med en viss arbetsuppgift, som tillhör ett tema de arbetat med tidigare, utifrån elevernas önskemål. Rektorn och elevhälsoteamet ger exempel under intervjun på att elever har

¹ Skolinspektionens skolenkät 2022, elever årskurs 5. Samlat indexvärde för delaktighet är 8,0 (max 10) jämfört med 6,0 för samtliga medverkande skolenheter.

ett reellt inflytande genom så kallade måndagsmöten och att eleverna kan påverka schema och inköp av läromedel. I intervjun med rektorn framkommer att elever har tagit del av läroplanens värdegrundsdel om inflytande. Elever som har gått i andra skolor reagerar ofta på att eleverna har ett stort inflytande i verksamheten, mer än vad de är vana vid sedan tidigare, uppger rektorn.

Granskningen visar att eleverna ges möjlighet till reflektion över sitt eget lärande genom samtal med lärarna kring sin egen progression. Inför utvecklingssamtal genomförs kortare avstämningar så att eleverna vet var de befinner sig. I elevintervjun framkommer att elever, som en del i att ta ansvar för sitt lärande, sätter egna mål under utvecklingssamtalen utifrån vad de vill lära sig mer om, exempelvis fördjupa sig inom ämnet idrott och hälsa eller inom hem- och konsumentkunskap. Lärarna ger i intervjun exempel på strategier för lärande som de använder, bland annat tankekartor, att sökläsa i en text, dela upp en textmassa och att de arbetar med stödord. Vid vissa tillfällen har lärarna specifikt pratat med eleverna om studieteknik. I elevintervjuerna framkommer att eleverna själva kan bestämma vad som fungerar bäst för dem i sitt lärande, bland annat genom att välja att arbeta i "tystare" rum, använda hörselkåpor, skärmväggar eller att använda digitala verktyg. Det var även tydligt under lektionsbesöken att elever kunde välja på olika miljöer att sitta och arbeta i samt använda hörselkåpor och skärmar vid behov.

Trygghet och studiero

Författningsstöd

3 kap. 2 §, 5 kap. 3 och 5 §§, 6 kap. 6-7 §§ skollagen

Lgr22, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, Grundläggande värden, Förståelse och medmänsklighet, 2.1 Normer och värden, 2.2 Kunskaper, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande, 2.8 Rektorns ansvar

Skolinspektionens bedömer följande: Skolan arbetar i hög utsträckning så att utbildningen präglas av trygghet och studiero så att eleverna kan ägna sig åt skolarbete.

Den sammanfattande motiveringen till bedömningen är att skolan har ett samlat arbete med studiero och ett gemensamt förhållningssätt för att skapa en lugn lärmiljö. Skolans personal har tillsammans med eleverna gemensamma strategier för att uppnå och bibehålla god studiero. Vidare bedriver skolan ett medvetet och strategiskt arbete med att skapa trygghet på skolan.

Personal och elever arbetar tillsammans för att skapa studiero och en lugn lärmiljö

Granskningen visar att skolan arbetar samlat för att skapa en skolmiljö som präglas av studiero. Av utredningen framkommer att personalen på skolan har en samsyn kring regler och förhållningssätt som skapar både trygghet och studiero. Skolans lokaler är till stor del gemensamma där elever och personal är tillsammans oavsett gruppstillhörighet. Detta medför ett ökat ansvarstagande från personal och elever både gällande den fysiska miljön samt efterlevnad av de gemensamma reglerna. Det framkommer att lärare och annan pedagogisk personal diskuterar begreppet studiero och vad det innebär och hur den kan upprätthållas. Eleverna görs delaktiga genom att i exempelvis måndagsmöten kontinuerligt samtala om studiero och vad det innebär för gruppen och individen. I elevintervjuerna framkommer att eleverna upplever att studieron förbättras när de diskuterar begreppet studiero tillsammans. Eleverna deltar i att arbeta fram ordningsregler och klassregler. Lärare och skolledning har tillsammans diskuterat olika begrepp som sammanfattar vad som bör prägla den gemensamma arbetsmiljön och anammat uttrycket ”inte störa, inte förstöra” som även implementeras hos eleverna. På de lektioner som Skolinspektionen besökte råder en lugn miljö där elever rör sig mellan olika platser i rummet och utför olika arbetsuppgifter utan att störa andra elever i deras arbete.

Det finns ett medvetet arbete kring att skapa en trygg skola

Granskningen visar att skolan bedriver ett välfungerande arbete med att säkerställa tryggheten på skolan. Det framgår av granskningen att elevernas upplevda trygghet på skolan kartläggs genom enkäter och samtal. Det framgår vidare att alla elevers upplevelse av trygghet systematiskt följs upp och att skolan utifrån analys av uppföljningen aktivt arbetar med att vidta åtgärder som tillförsäkrar eleverna en trygg miljö. Rektorn har till exempel utifrån analys av trygghetsresultat beslutat att en extra personal ska finnas i omklädningsrummen som uppfattats som en otrygg plats. Det har även framkommit att fotbollsplanen är en plats där konflikter kan uppstå vilket rektorn uppmärksammat. Rektorn har omorganiserat så att fler vuxna finns på platsen och att tydliga regler finns för att förebygga eventuella konflikter. I enkäten från Nacka kommun svarar 96 procent av eleverna att de är trygga på skolan. Detta bekräftas även av Skolinspektionens enkät². Skolans storlek och lokalernas utformning möjliggör att fler vuxna ser eleverna och eleverna säger i intervjuer att de kan vända sig till vilken personal som helst i verksamheten för att få stöd och hjälp om det uppstår konflikter. Det framgår i samtliga intervjuer att en av skolans styrkor är att det är en liten verksamhet

² Skolinspektionens skolenkät 2022, elever årskurs 5. Samlat indexvärde för trygghet är 8,7 (max 10).

som möjliggör korta beslutsvägar, ett gemensamt förhållningssätt och att det skapar trygghet för eleverna.

Bedömning och betygssättning

Författningsstöd

1 kap. 9 §, 3 kap. 14 §, 10 kap. 20 a § skollagen

9 kap. 20 och 22 b §§ skolförordningen

Lgr22, 2.2 Kunskaper, 2.7 Bedömning och betyg

Skolinspektionens bedömer följande: Förutsättningar för att säkerställa likvärdigheten i omdömen och betyg ges i hög utsträckning.

Den sammanfattande motiveringen till bedömningen är att rektorn följer upp skillnader mellan omdömen, betyg och resultat på nationella prov i syfte att säkerställa att likvärdiga bedömningar görs. Lärarna arbetar främst enskilt med kunskapsbedömning, men gemensamma metoder för att säkerställa likvärdig bedömning används och förutsättningar för samverkan inom kollegiet finns.

Rektorn följer upp eventuella skillnader i omdömen, betyg och resultat på nationella prov

Granskningen visar att rektorn följer upp och analyserar i syfte att upptäcka avvikelser som kan bero på olikheter i lärarnas bedömning. Rektorn uppger i intervju att hen jämför resultat på nationella prov med omdömen och betyg och har utifrån det inte identifierat några skillnader. Rektorn, som även är lärare på skolan, säkerställer att korrekta bedömningar görs genom att tillsammans med övriga lärare och specialpedagog följa upp och analysera elevernas kunskapsnivå utifrån underlag som Skolverkets bedömningsstöd och andra typer av kartläggningar och tester. Rektorn har även deltagit vid betygsmöten med lärarna och diskuterat bedömningar som har lett fram till ett visst betyg. Rektorn uppger att hen har fått återkoppling från en mottagande skola av eleverna till årskurs 7, att de bedömningar av kunskaper samt betyg som är satta överensstämmer med elevernas prestationer på den nya skolan.

Rektorn ger lärarna tillräckliga förutsättningar för att kvalitetssäkra omdömen

Granskningen visar att rektorn skapar förutsättningar för lärarna att samverka kring bedömningsfrågor. Lärare arbetar främst med bedömningar enskilt, men vid frågor eller tveksamheter tas dessa upp i kollegiet eller tillsammans med skolledningen. Som stöd i arbetet använder lärarna bedömningsstöd och filmer från Skolverket och gamla nationella prov. I lärarintervjun framkommer att lärare diskuterar bedömning och be-

tygssättning på vissa möten, framförallt i samband med att betyg ska sättas och omdömen skrivas samt när elevers kunskaper bedöms via Skolverkets bedömningsstöd. Lärare och specialpedagog samarbetar vid behov i bedömningsarbetet. Lärarna har diskuterat begrepp ur styrdokumentet tillsammans med specialpedagogen i syfte att skapa en samstämmighet kring hur styrdokumentet tolkas och hur elevprestationer bedöms och vägs ihop. Rektorn uppger att en lärare som är ensam i sitt ämne deltar i ett digitalt nätverk i syfte att bland annat utveckla sin ämnesspecifika bedömarkompetens vilket rektorn uppmuntrar. Nationella prov rättas av respektive ämneslärare. Det finns ingen planerad samrättning av nationella prov utan det görs vid behov och om tveksamheter uppstår i bedömningen. Skolinspektionen vill i det här sammanhanget lyfta vikten av att systematiskt samrätta nationella prov och att sambedömning av centrala bedömningsunderlag kan vara verksamma metoder att uppnå större likvärdighet.

Huvudmannens styrning och stöd

Författningsstöd

2 kap. 2, 8 a, 13, 18 och 34–35 §§, 4 kap. 7–8 §§ skollagen

3 kap. 1 och 4 §§, 5 kap. 1 § kommunallagen

Lgr 22, 2.8 Rektorns ansvar

Skolinspektionens bedömer följande: Huvudmannen styr och stödjer i hög utsträckning skolenhetens arbete med att ge eleverna en god och likvärdig utbildning.

Den sammanfattande motiveringen till bedömningen är att huvudmannen är medveten om sitt övergripande ansvar för utbildningens kvalitet. Det finns en tydlighet i rollfördelning, uppdrag och ansvar. Huvudmannen har tydliga rutiner för klagomål och kränkande behandling. Huvudmannen ger rektorn ett behovsanpassat stöd som bygger på god kännedom om den verksamhet som bedrivs på skolan. Huvudmannen tänker långsiktigt och med systematik när det gäller att förse skolenheten med de förutsättningar som behövs.

Huvudmannen gör regelbundna bedömningar av verksamhetens kvalitet och ansvarsfördelningen är känd i verksamheten

Granskningen visar att huvudmannen följer upp och analyserar skolans resultat. Av intervju med huvudmannen framkommer att huvudmannen bedriver ett systematiskt kvalitetsarbete gemensamt med skolenhetens arbete, det vill säga i ett sammanhang eftersom de två nivåerna går in i varandra och är svåra att hålla isär. Huvudmannen uppger att det finns ett nära samarbete med rektorn där underlag för att bedöma verksamhetens kvalitet inhämtas genom att huvudmannen arbetar som lärare i

verksamheten samt via deltagande i möten med personal. Skolinspektionen förutsätter att i det gemensamma kvalitetsarbetet tillsammans med skolenheten gör huvudmannen även egna analyser.

Vidare visar granskningen att roller och ansvarsfördelning mellan skolenheten och huvudmannen fungerar och att styrkedjan är känd. Rektorn ansvarar för kvaliteten på enheten och huvudmannen ger ekonomiska förutsättningar samt tar ett övergripande ansvar för arbetsmiljön. Det finns en tydlig ansvarsfördelning gällande beslut som tas på huvudmannanivå. Rektorn beskriver att vissa frågor alltid hanteras av huvudmannen, till exempel ekonomiska frågor där rektorn och personalen kan ha önskemål som huvudmannen fattar beslut om utifrån verksamhetens budget. I och med att skolenheten är liten och att både rektor och skolchef även arbetar som lärare känner både personal och elever rektorn och huvudmannen. I intervjun med huvudmannen framkommer att huvudman är ett begrepp som inte alla känner till, vare sig elever eller vårdnadshavare, och att de titulerar sig som skolchef och rektor om det finns behov av att skapa ytterligare tydlighet. Elever uppger i intervjun att de vet att skolledningen består av både rektorn och skolchefen och att de bestämmer olika saker.

Det framkommer vidare i granskningen att rutiner för klagomål och kränkande behandling är tydligt kommunicerat till vårdnadshavare, elever och personal. I den inkomna dokumentationen beskrivs hur vårdnadshavare vid skolstart tar del av information kring hur detta hanteras och vart de kan vända sig om det skulle uppstå. Huvudmannen utreder inkomna klagomål och fattar beslut om nödvändiga åtgärder. I de situationer då rektorn kan involveras i ärendet förs diskussioner tillsammans med rektorn för att hitta en lämplig åtgärd.

Huvudmannen ger ett behovsanpassat stöd till rektorn och arbetar långsiktigt för att ge goda förutsättningar för utbildningen

Granskningen visar att huvudmannen ger ett bra stöd till rektorn och det finns ett nära samarbete mellan huvudmannen och rektorn, vilket bidrar till god kännedom om både rektorns och verksamhetens behov. Huvudmannen har fattat beslut om att omfördela rektorns arbetstid så att bättre förutsättningar ges till rektorn att vara en pedagogisk ledare i verksamheten. Huvudmannen har även fattat beslut om att rektorn ska genomgå utbildning i syfte att stärka rektorns kompetens. Det framgår av intervju med rektorn och huvudmannen att de har regelbundna avstämningar där båda parter kan mötas i en konstruktiv diskussion.

Det framgår vidare av granskningen att huvudmannen tänker långsiktigt och med systematik när det gäller att förse skolenheten med de förutsättningar som behövs. Huvudmannens prioriterade utvecklingsområde gällande långsiktiga förutsättningar för verksamheten är skollokaler, som påverkas av planering av ett framtida nytt centrum där skolan är placerad. I övrigt prioriterar huvudmannen att skolverksamheten har tidsenliga lärverktyg och lärmiljöer som bidrar till elevernas kunskapsutveckling. Huvudmannen fattar även beslut om kompetensutveckling utifrån de behov som finns i verksamheten. Underlag för dessa beslut är en övergripande bild av verksamhetens behov snarare än enskilda önskemål.

På Skolinspektionens vägnar

Beslutet har fattats av Indra Kullenberg.

Uttredare Lena Johansson Kärr har varit föredragande i ärendet.

I handläggningen av ärendet har även utredare Lena Westerman Annerborn medverkat.

Bilaga 1: Underlag för bedömning

Vid granskningsbesöket inhämtas information om såväl styrkor som utvecklingsområden inom verksamheten. Värderingarna i detta beslut grundar sig på:

- 7 lektionsobservationer.
- 2 gruppintervjuer med elever.
- 1 gruppintervju med lärare.
- En gruppintervju med skolans elevhälsa.
- En intervju med rektor.
- En intervju med huvudman.
- Dokumentstudier. Dels de dokument som begärts in från huvudmannen och skolan samt den officiella statistik som finns att tillgå om den aktuella skolan.

Innan beslut har fattats har huvudmannen fått ta del av Skolinspektionens protokoll från besöket för faktakontroll.

Som underlag för bedömningarna har Skolinspektionens utredare använt sig av bedömningsunderlag, vilka är utformade i enlighet med forskning och beprövad erfarenhet. Bedömningsunderlagen beskriver de områden som utredarna ska granska vid besök på skolenheter. Bedömningsunderlagen är uppdelade i bedömningsområden. Respektive bedömningsområde är sedan nedbrutet till ett antal punkter. Dessa punkter beskriver mer i detalj vad som ska utredas, för att identifiera var skolans styrkor respektive förbättringsområden finns.

Bedömningsområden

Inom respektive område granskas följande delar:

Bedömningsområde 1: I vilken utsträckning leder rektorn lärarnas utveckling av undervisningen och verkar för elevernas lika rätt till en god utbildning oavsett könstillhörighet? Inom detta område granskas hur rektor arbetar med uppföljning och analys, hur skolans arbete med jämställdhet bedrivs, samt hur rektorn leder och organiserar skolans arbete.

Bedömningsområde 2: I vilken utsträckning får eleverna en undervisning som främjar deras möjligheter att nå läroplanens mål avseende kunskaper och värden? I detta område granskas om undervisningen är målfokuserad, varierad och innehåller aktivt lärarstöd, om eleverna stimuleras och utmanas i undervisningen utifrån sina behov och förutsättningar, samt om eleverna görs delaktiga i undervisningen och i sitt eget lärande.

Bedömningsområde 3: I vilken utsträckning präglas utbildningen av trygghet och studiero så att eleverna kan ägna sig åt skolarbete? I detta område granskas hur skolan arbetar för att skapa en lugn och trygg miljö där det råder studiero.

Bedömningsområde 4: I vilken utsträckning ges lärarna förutsättningar att säkerställa likvärdighet i omdömen och betyg? I detta område granskas hur skolan arbetar med diskussion, analys och kvalitetssäkring i arbetet med omdömen och betyg.

Mer information om kvalitetsgranskningen finns på Skolinspektionens hemsida:
www.skolinspektionen.se

Bilaga 2: Bakgrundsuppgifter

Lilla Nacka skola är en F-6 skola i Nacka. Huvudman för skolan är Lilla Nacka AB. Vid tiden för granskningen går 111 elever på Lilla Nacka.

Skolinspektionen besökte skolenheten den 28 och 29 mars 2023.

Besöket och intervjuerna genomfördes av Lena Johansson Kärr och Lena Westerman Annerborn.